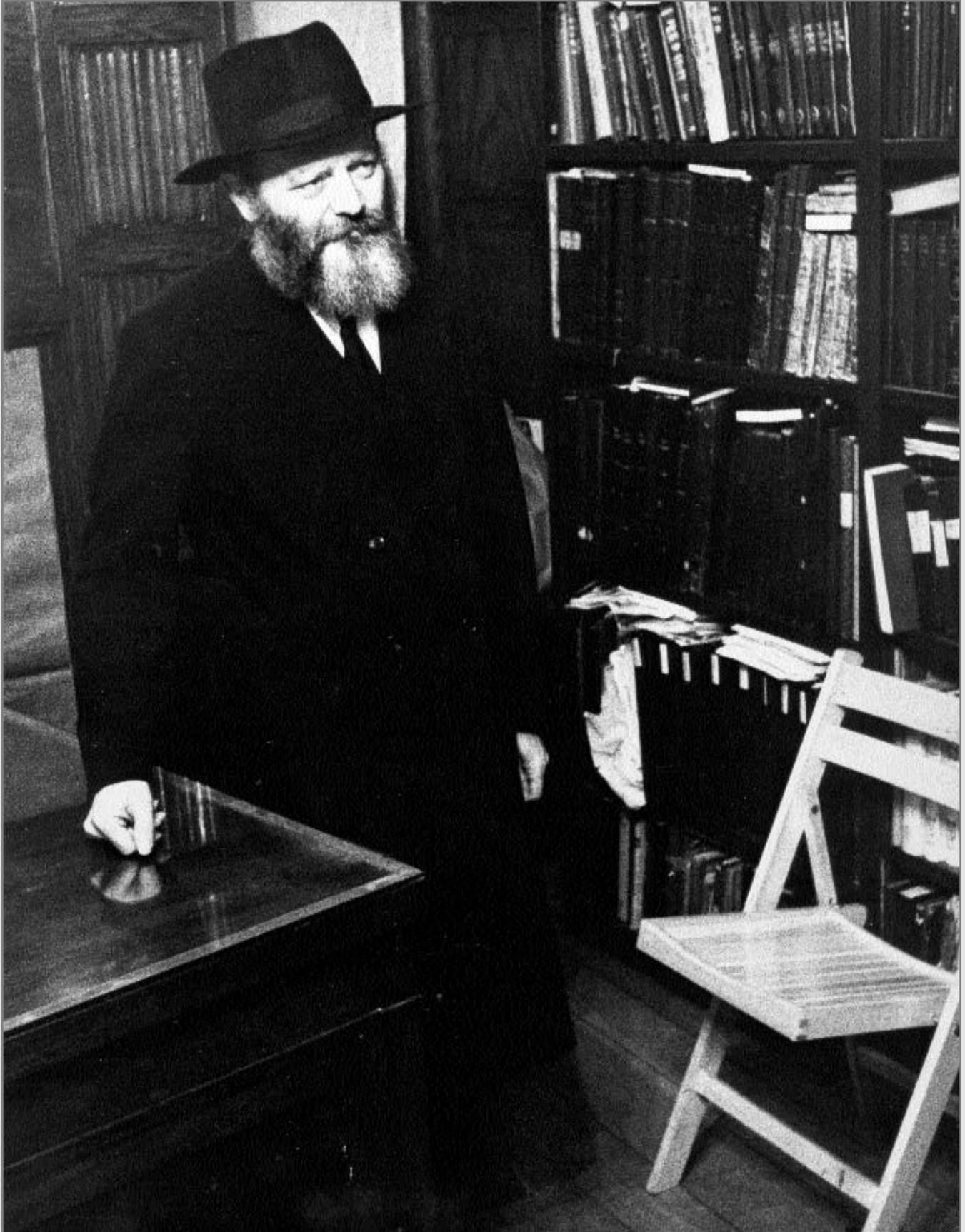

סודות מהחדר

לקראת חודש החגים, כאשר המוני אנ"ש והתמימים עושים דרכם לחצרות קודשנו - הגנו מביאים קטעים מרתקים מתוך יומני הפרטיים של מזכיר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, הרב יהודה לייב גרונר, המתארים רגעים מיוחדים בחדר הרבי.

בנוסף ליומנים אלה, מגלה הרב גרונר טפח מאוצרות המלך, ומפרסם סדרת מכתבים ששלח הרבי מלך המשיח לחותנו הרבי הרי"צ, לצד כתבי יד קודש בנושאים שונים

- מתוך "תשורה" לחתונת נכדו, הרה"ח דוד הלוי ודבורה לאה לוי -

יומנים

קטעים מיומניו של המזכיר הרי"ל שי' גראנער

הרבי מעיר על ניגוני ניחויח

ב' כ"ד שבט תשכ"ו

ר' שמואל זלמנוב סיפר: הלילה שמע כ"ק אד"ש תקליט החדש של ניגוני חב"ד והעיר כמה הערות:

הניגון סטאוו יא פיטו שמנגן שמשון חריטונוב אמר הרבי: הוא מנגן ניגון זה כמו שאני שמעתי הניגון והי' מאד מרוצה מזה. הנרות הללו: לברר בדיוק אם ניגנו זה בליובאוויטש [בספר הניגונים ע' נב בהקדמה לניגון זה: "הניגון הזה שרו תלמידי ישיבת תומכי תמימים בליובאוויטש במקהלה בימי החנוכה].

האָפּ קאַזאַק: בבא א' – לא הוטב בעיניו וצוה לתקן.

שאַמיל: באם אי אפשר באופן אחר, לזמרו רק בכלי זמר.

ניגון דביקות: לא שמעתי עד עתה, אבל הוא הארציגער ניגון. אחרי שגמרו הני"ל – בקש להשמיע הטייפ של מר שז"ר (נאמו ביום כ"ד טבת ש.ז. בירות"ו). השעה הי' כבר מאוחרת, סמוך לשעה 12 ואמר: הגם ס'איז שפעט אָבער ס'איז ניטאָ קיין אַנדער צייט [=הגם שמאוחר אבל אין זמן אחר].

ממה היה הרבי מרוצה במוצאי תשעה באב?

מוצאי ח"ב תשכ"ו

בשעה 8:42 נכנסתי ושאל האם יכולים כבר להתפלל ערבית אמרתי הן, ושאל מי הקיל כל-כך [כי הי' רק 25 מינוט אחרי השקיעה] אמרתי ר' שמואל [לעוויטין], ונענע בראשו שמרוצה מזה, ויצא לתפלת ערבית. קידוש לבנה – אחרי נט"י ובמנעליו.

מה שיין יכול לגרום בישיבת חיים ברלין...

ליל ש"ק אור לכ' מנ"א תשכ"ו

תפלת קבלת שבת וערבית לפני התיבה. אמירת לכה זודי בלי זמר. בברכת מעין ז': באמירת ברוך – כרע. באמירת אתה – השתחוה.

ש"ק כ' מנ"א: שחרית בשעה 10. באמצע התפלה – קודם ברוך שאמר – פנה להעומדים סביבו ואמר שגם הם צריכים להתפלל ולא להביט עליו. באמצע אמירת א-ל אדון (בבא ד"ה

מרדכי מענטליק, והרב משה פנחס כץ] – נפטר אתמול ביום ועשי"ק י"ט מנ"א ובו ביום נקבר – צוה שכל אחד מהם יעמיד תיקון – משקה לזכות חותנם. וצוה להכריז שיהו לעיני ר' דוד ברי יחיאל הלוי. הלא הי' פוילישער. ויהי תיקון לסעודה השלישית שם. אח"כ אמר: הנפטר הי' תמיד מבקש שילמוד תורה לשמה, וכעת מסתמא לומד תורה לשמה. אחרי אמירת ברכה אחרונה התחיל לנגן כי בשמחה, שהה על יד השולחן יותר מהרגיל והמשיך לנגן ניגון זה. חזר לחדרו, כשיצא לתפלת מנחה שאל איפה מתפללים והוסיף בעצמו אונטען [= למטה]. הביט עלי פעמיים ואיני יודע למה.

כשנכנס לביהמ"ד למטה הי' מנין שהתחילו להתפלל ועמדו באמצע קרה"ת, לקח חומש והקשיב להקריאה. באמצע הקריאה פנה איזה פעמים להעומדים שם בשאלה: הלא קוראים בתורה ולמה מרעישים (טומלט מען).

כשגמרו קרה"ת, התחיל אשרי. לשלישי קראו את כ"ק אד"ש. כנראה, שלא שמע שקראוהו וכשאמרו לו עד"ז, עשה בידו בתור פלא. תיכף אחרי הגבהת הסי"ת כשהגולל התחיל לחגור האבנט על הסי"ת הלך להעמוד ואמר קדיש במתינות. אחרי מנחה, כשעדיין עומד אצל העמוד, בקש לנגן הניגון אבינו מלכנו, אח"כ הניגון הושיעה את עמך, ובאמצע ניגון זה התחיל לצאת מביהמ"ד כשידיו נטויות ומראה לנגן בהתלהבות.

פאר וכבוד) – התחיל לנגן הניגון שאמיל עם התיבות עד הסוף. הניגון של התפלה – בניגון של חול. באמירת כולם אהובים וכו' עד שמו"ע – בניגון של שבת. חזרת השי"ץ – עד קדושה בניגון של חול ומהתחלת: אז בקול רעש – בניגון של שבת עד אחרי שמו"ע. אחרי שהביא הסי"ת לשולחן הקריאה חזר להעמוד ושם האזין לקרה"ת. לשביעי קראו לחתן. כ"ק אד"ש חכה ונשאר אצל העמוד עד אחרי ש"זקרו" הממתקים על החתן, ורק אז עלה על הבימה ואמר החצי קדיש. אמירת יקום פורקן עד אחרי אשרי – כשעומד על הבימה. לקח הסי"ת ואמר יהללו והוליד הסי"ת עד הארון קודש ושם מסר הסי"ת לזה שנתכבד בהוצאת הסי"ת. באמירת כתר – סיים בקול רם: הי' אחד, אני הי' אלקיכם – ואח"כ: בדברי קדשך.

בשעה 1:35 נכנס להתועדות. קידש. לא אמר מאמר דא"ח באופן רשמי [=בניגון], אבל אמר מאמר ד"ה ויענך (משנת תרע"ה), כשטפחת כרוכה על ידו, באמצע ההתועדות – התחיל כמה ניגונים בעצמו בכלל הי' אויפגעלייגט. ההתועדות נמשכה עד שעה 5:15.

הי' שיחה על פרקי אבות: העמידו תלמידים הרבה. אחרי זה נתן לאי בקבוק יין ואמר לו כ"ק אד"ש: דאָס וועט איר געבין אין [=את זה תחלקו ב]ישיבת חיים ברלין, ושם יהי' זה חידוש כמו שיהי' אצלכם חידוש בשתיית 96.

לחתני הרי' דוד ע"ה שטוקהאמער [הרב אברהם זיסקינד, הרב

"יותר ממה שכתוב כאן -

התכונותם"

ערב ר"ה תשכ"ד

סליחות בשעה 6:45 בבית המדרש החדש. צוה לנגן אבינו מלכנו ג' פעמים. אחרי סליחות נסע למקוה. בשעה 8:50 שאל אם יהי מנין בשעה 9, ויצא אז להתפלל בצבור. אחרי התפלה אמר התרת נדרים בפני עשרה [במקום הנדפס בסידור: לכן אני שואל אמר: לכן שואל אני] בסיום התרת נדרים אמר: "א' יישר כח, א' גוט יאָר, לשנה טובה תכתבו ותחתמו". בשעה 10 לערך התחיל לקבל הפי"נ מכל אחד ואחד, ואמר לכאוו"א: "א' שנה טובה ומתוקה". כשנגמר התור נכנסתי עם הדואר ושאלני אם מכתב הכללי לרי"ה נדפס במכתבי-עת, ובאם במקום הראוי. הראיתי לו המכ"ע ולא הי מרוצה מזה שלא נדפס במקום שכולם ירגישו בו. אח"כ שאל מה נעשה עם פדיון הכללי, אמרתי שהם מוכנים להגישו. אמר אם יכנסו לכאן – לחדר שלו – יהרסו החדר כולו, אמרתי

שז"ר ביחידות אצל הרבי, אור לה' שבט תשל"ג

נוסח המברק למר שניאור זלמן שז"ר

פורסם לראשונה בספר "נשיא וחסידי" עמ' 473.

מחוך העתק התשמר בארכיון שז"ר

אחולי וברכותי לשנה טובה ומתוקה שנת גאולה והצלחה ונשיאת ראש ומילוי משאלותיו לטובה לקירוב ואיחוד כל היהודים ולהוי' אחד ולתורתו אחת. לשנה טובה תכתבו ותחתמו. בהוקרה ובכבוד ובברכה.

מנחם שניאורסאהן

הרחבה אין אלע ענינים, אין אור, כח וחיות. זאָל דאָס אזוי נמשך ווערין אויפן גאנצין יאָר, א' הרחבה אין אלע ענינים, ביז צו דער אמת'ער ענין הרחבה וואָס דאָס איז די גאולה השלימה והאמיתית ע"י משיח צדקנו. לשנה טובה תכתבו ותחתמו".

[יותר ממה שכתוב כאן התכונותם, ויותר ממה שיש כאן מתכוננים. השי"ת יתן לכל אחד שנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות. שתהיה התעוררות תשובה אמיתית, תשובה עילאה, ובפרט כפי הקביעות בשנה זו, שמיד מראש השנה נכנסים לשבת, אחרי מוצאי ראש השנה מתחיל שבת, שעל שבת נאמר "וקראת לשבת עונג", שזהו ענין התענוג, שענינו שפועל הרחבה בכל הענינים, באור כוח וחיות. שיומשך כך על כל השנה, הרחבה בכל הענינים, ועד לאמיתית ענין ההרחבה, שזהו הגאולה השלימה והאמיתית על ידי משיח צדקנו. לשנה טובה תכתבו ותחתמו"].

– אמירת סליחות בבגד של חול. כשחזר מהמקוה הי לבוש בבגד משי של שבת, וכן הי כל היום. לאהל נסע בשעה 11:30 לערך וחזר סמוך להשקיעה.

הסתלקות הרבנית חנה

שבת שובה ו' תשרי תשכ"ה

הרבנית חנה – אמו של כ"ק אד"ש – סבלה הבוקר בשעה 6 לערך אירוע מוח, ל"ע. בשעה 9:30-10:00 – ביקר אותה כ"ק אד"ש. בבואו ל-770 בשעה 10 לערך בקש אשר הרב חדקוב יכנס אליו, ובקשו שיסדר ע"י בערל יוניק שמי שהיא תבוא ותשאר עם אמו. קודם ברוך שאמר בקשני לברר אצל הרב חדקוב הנעשה, והודעתי אשר בערל יוניק סידר כנ"ל. אחרי התפלה שאל אצל בערל יוניק ע"ד המצב וכן בקש את דר. זליגסון שיבקר אותה עוד הפעם. קודם ההתועדות שוב שאל אצל בערל יוניק להנעשה. באמצע ההתועדות מסר דר. זליגסון דו"ח מהנעשה וכ"ק אד"ש בקשו שיהי אצל אמו בשעה 4. בשעה 3 לערך חל התדרדרות במצבה ולא הכירה אנשים. תיכף אחרי מנחה בשעה 4 לערך בא בערל יוניק והודיע המצב. כ"ק אד"ש הלך תיכף לאמו, וכתוצאה

שאשתקד ניגש הרבי להדלת ובעמדו על המפתן קיבל הפי"נ וכו', אמר אם-כן גם שנה זו יעשו כן. שאלתי אם יקבל פי"נ פרטי לפני קבלת פי"נ הכללי ואמר כן, ותיכף אחרי זה יקבל פי"נ הכללי, בנתיים כתב מברק לשז"ר [ראה מסגרת] ונתן לי לשלוח לו זה באופן דחוף [אמר לי: "די איבעריקע פון אָפיס זיינען ניט מחוייב צו וויסען וועגען דעם, העיקר אָפשיקען [= שאר המזכירים מהמשרד אינם חייבים לדעת מזה, העיקר לשלוח] באופן היותר מהיר". והוסיף: "כמדומה שישנו אופן דחוף שצריכים לשלם עבורו, ולעשות באופן זה, בכדי שיגיע להני"ל בעוד מועד"].

יצא והתחיל לקבל פי"נ הפרטי, כשנגמר התור נכנס לחדרו וסגר הדלת, ואחרי רגעים אחדים פתח הדלת ובעמדו על המפתן לקח פי"נ הכללי, קרא הכתוב שם וגם שמות אחדים, ואמר בשחוק: "מעור וואָס איז געשריבען דאָ איז געמיינט. און מער ווי ס'זיינען [דאָ] איז געמיינט. דער אויבערשטער זאָל געבין יעדערין א' שנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות. ס'זאָל זיין התעוררות תשובה אמיתית, תשובה עילאה, און בפרט ווי די קביעות איז דעם יאָהר אז גלייך פון ר"ה גייט מען אריין אין שבת, נאָך מוצאי ר"ה הויבט זיך אָן שבת, וואָס אויף שבת שטייט וקראת לשבת עונג, וואָס דאָס איז דער ענין התענוג, וואָס ענינו אז עס פועליט א'

אנ"ש דכפר חב"ד, בראשות הרב נחום טרבניק, מגישים אתרוגים לרבי

אחר כך הלך לבית אמו – משם יצאה הלוי.
[מי שהוא רצה לצלם והרבי מנעו].

מדוע לא נכח הרבי בהקמת המצבה?

תחלת חודש מ"ח תשכ"ה

בבקר אחרי תפלת שחרית ניגש הרה"ח וכו" ר' שניאור זלמן הלוי דוכמן לכ"ק אדמו"ר שליט"א ואמר לו שהיום מעמידים המצבה על קבר¹ אמו הרבנית חנה ע"ה, שאל הרבי: למה מודיעים לי עדי"ז, ענה ר' שני"ז: חשבתי שהרבי בטח ירצה להיות שם באותו זמן. הרבי: "וואו האָט איר געהערט אז באַ חסידים מאַכט מען אַ צימעס פֿון שטעלין אַ מצבה, איך האַלט נישט באַ פֿאַרין" [=היכן שמעתם שאצל חסידים עושים יענין' מהקמת המצבה, אינני חושב לנסוע].

אחרי מנחה שוב ניגש ר' שני"ז דוכמן והודיע לרבי שהי שם מנין והוא אמר קדיש וענה הרבי: אַ יישר כח.
[הוספה לאחר זמן: גם כשהעמידו המצבה על קבר הרבנית חיי מושקא ע"ה – לא נסע].

1) מאחר שמנהגו להעמיד המצבה מיד לאחר השבעה, ומסיבות שונות מסר הרבי את נוסח המצבה רק לאחר שמחת-תורה – התנצל הרבי על איחור העמדת המצבה עד אז ולא לפני זה.

מהמצב שהי מאד רציני, התקשרו עם שלשה רופאים והוחלט שיובילוה עם אמבולנס לבית רפואה. כ"ק אדי"ש נסע עם האמבולנס לבית רפואה זשואיש [=היהודי]. גם מרת לאה כהן ודר. זליגסון נסעו ובשעה 6:45 נצחו אראלים ויצאה נפשה בטהרה. דר. זליגסון יצא מהחדר שם נפטרה וכ"ק אדי"ש הי שם גם-כן, ואמר אשר הרבי ביקש שיכנסו מנין לומר תהלים, ורק אלו שהיו היום במקוה, וכן עשו.

כ"ק אדי"ש נשאר בחדר ועמד אצל א' החלונות ופניו להחלון. ע"י נכרי הביאו סעודת שבת עבור הרבי ובקש לברר אם מותר לו לאכול סעודה במצב זה, לפועל לא אכל.

כשהגיע זמן ערבית, בקש שיתפללו בפרוזדור ואמר קדיש אחר עלינו, אח"כ שאל את זקני רבני אדי"ש שהיו במקום אם מותר לו לעשות הבדלה, וענו לו מכיון שמסר לכתפ"י – לחברא קדישא, מותר לו להבדיל. נסע לביתו והבדיל שם.

הלוויית הרבנית חנה ע"ה

א' ז' תשרי תשכ"ה

הגיע בשעה 9 לערך [כנראה התפלל בחדרו], בקשני למסור שמנין יתפללו וכשיגיעו לשיר של יום ההודיעו. יצא לשיר של יום ואמר כל הקדישים לאחרי זה.

שאלני אם קרה מה שהוא עם פייל [מלך ערב הסעודית], אמרתי כן שנהרג ע"י

פלימעניק

[= אחיין] שלו. שאל מתי הי' זה ואמרתי די נאכט [=בלילה זה], ושאל איך הי'

ואמרתי שמסרו ברדיו שהפלימעניק בא לבקרו וכשניגש אליו ירה בראשו ואחי'כ

מת. שאל האם ידוע הסיבה לזה ואמרתי שאמרו שהוא לא בסדר בראשו.

[עבר זמן מה וענה על מכתבים, ואחי'כ אמר]: בעת קריעם ים-סוף גם היו כאלו

יהודים

שאמרו שנשב רוח. והתחיל לצחוק.

שישבו להתוועד במקום לכתוב מכתבים...

ב' דחוהמ"ס חשל"ה

א. "ווייזט אויס אז מ'זאגט זיי [האורחים] אן צו שרייבן כסדר בריוועלעך. אלע טאג שיקט מען אריין בריוו. ניט צוליב דעם איז מען געקומען אהער. מ'איז דאך געקומען אויף חודש תשרי אויף צו פארבריינגען, מ'שרייבט אלע טאג סתם זאכן וואָס איז גאָרניט נייטיג אויף שרייבן, אבי ס'זאָל הייסען אז מ'האָט געשריבען אַ בריוו" [=כנראה אומרים לאורחים לכתוב מכתבים כסדר. כל יום שולחים מכתב. לא עבור זה הגיעו לכאן. הרי הגיעו לחודש תשרי להתוועד. כותבים כל יום סתם ענינים שלא חשוב לכותבם, העיקר שייחשב שכתבו מכתב].

ב. "עז"ז מ'קוקט אויף מיר בשעת'ן דאווענען אַנשטאָט קוקן אין סידור און דאווענען, אָדער בשעת מ'טראַגט די ס'יית קוקט מען אויף מיר צו זען אויב איך קוק אויף די ס'יית, און אַזוי בשעת הגבהה נישט מ'קוקט אויף די ס'יית, דאָס איז אַ דין מפורש אין שו"ע, נאָר מ'וויל זעהן ווי איך קוק אויף די ס'יית. אַנשטאָט ענטפערן ב"ה ובי"ש אמן קוקט מען אויף מיר" [=על-דרך-זה, מסתכלים עלי בשעת התפילה, במקום להסתכל בסידור ולהתפלל, או בשעה שמעבירים את הספר תורה, מסתכלים עלי האם אני מסתכל על ספר התורה, וכן בשעת הגבהה, לא מסתכלים על ספר התורה, הרי זה דין מפורש בשולחן-ערוך, רק רוצים לראות איך אני מביט על ספר התורה. במקום לענות ברוך-הוא ברוך-שמו, אמן – מסתכלים עלי].

הרבי מייחס משמעות שמיימית

להתנקשות בחייו של מלך סעודיה

י"ג ניסן חשל"ה

קרא פתק מא' – ואחי'כ שאלני אם קרה מה שהוא עם פייל [מלך ערב הסעודית], אמרתי כן שנהרג ע"י פלימעניק [= אחיין] שלו. שאל מתי הי' זה ואמרתי די נאכט [=בלילה זה], ושאל איך הי' ואמרתי שמסרו ברדיו שהפלימעניק בא לבקרו וכשניגש אליו ירה בראשו ואחי'כ מת.

שאל האם ידוע הסיבה לזה ואמרתי שאמרו שהוא לא בסדר בראשו.

[עבר זמן מה וענה על מכתבים, ואחי'כ אמר]: "ביי קריעת ים סוף זיינען אויך געווען אַזוינע אידן וואָס האָבן געזאָגט אַז ס'האָט געבלאָזן אַ ווינטל" [=בעת קריעם ים-סוף גם היו כאלו יהודים שאמרו שנשב רוח], והתחיל לצחוק.

אמרתי הלא זהו מה שהואיל כ"ק אדי"ש לאמר בש"ק למכה מצרים בכוריהם, וצחוק.

התוועדות מיוחדת בליג בעומר

ל"ג בעומר חשל"ה

בא בשעה 11:45 לערך בקש לברר על [המקוה ברחוב] יוניאן. (כשבא מביתו הביא אתו בחזרה לקו"ש ויקרא שלקח אתו אתמול בלילה, חבילת מכתבים, אבל לא עסק בהם).

דבר עם הרב חדקוב שיבקש את שלום העכט להזמין שטרות חדשות (שני אלפים). הרב חדקוב אמר לי: שאעפ"י שלא שמע מזה ואומר זה על דעת עצמו, כדאי להכין לחם בכדי שבאם ירצה כ"ק אד"ש להתוועד וליטול ידיו יהי זה מן המוכן, וכן להכין יין לכוס של ברכה, וכ"ז אומר על דעת עצמו.

כ"ק אד"ש נסע להאהל בשעה 2:40 וחזר בשעה 7:20 שאל להנעשה אצל חתונת צבי גנזבורג "וואו האלט מען דארטיין" [=איפה אווזים שם], אולי אפשר לברר. שוב אחרי מנחה רצה לדעת ואמרתי שמוכנים לברכת המזון, ושאל איך יודעים זה וכמה זמן יקח עד אחרי שבע ברכות, ויש לברר בדיוק. בינתיים ביקש שהרב חדקוב יכנס, כשיצא משם עוד לא אמר בפירוש שתהיי התוועדות, אלא שיש לשלוח דיפלאמאט לברר ולאמר להם שאפשרי שתהיי התוועדות. חכו כמה רגעים וראיתי אשר כ"ק אד"ש לוקח הסידור והשטרות, ואמרתי להרב חדקוב שאין כזית מונח על השלחן, וחפשי. בינתיים שאל כ"ק אד"ש אם כבר יש כזית, כשאמרו לו שאין, הניח הסידור ואמר א"כ לא תהיי התועדות. אבל כשהודעתי שכן מונח כבר על השלחן – יצא להתוועדות.

נטל ידיו ובקש למוזג הכוס יין, ואמר שיחה אי ע"ד שמחת רשבי"י ביום ל"ג בעומר, ברכת היין, לחיים, ניגון לפני דא"ח ואמר ד"יה להבין ענין הילולא דרשבי"י. אח"כ עוד שיחה ע"ד המבצעים תורה וכו', ויש לקשר כל דבר בגשמיות ולזה יתן ב' דולרים לנשי ובנות אי לתת לצדקה והשני להשתמש בזה כפי ראות עיניהן "אויף גוטע זאכין" [= לדברים טובים]. ולאנשים חלק מכוס של ברכה ע"י שלוחי אויסטראליא והטנקיסטים.

הוראות בשיחת טלפון לארץ הקודש

ב'ו מ'א תשל"ה

א) הציע שבהסיום שיעשו אצל כותל המערבי בת"ב על מס' מועד קטן מכיון שזהו הסיום דמסי ברכות, לחזור גם המובא בלקוטי השי"ס להאריז"ל על מס' ברכות אלא שיש לשאול אצל הרב זיין שיי אם מותר.

ב) השנה לא להביא הילדים-ות לכותל מערבי, אלא לסדר כל הענינים כל אחד במקומו [הרב חדקוב מסר לי אח"כ שהכוונה בזה בכדי שאז יוכלו לפעול יותר בהענינים, וגם מפני המצב השרור וכו'].

ג) אם יש להם הצעטיל דאשתקד – זה שייך גם השנה. ע"ד המשמרות (אח"כ אמר שכוונתו להנדפס בשיחת שבת חזון תש"ל – שביום ת"ב להוסיף בתורה וצדקה).

ד) לפרסם בא"ה ק שיהי מוכן המאמר ד"ה ציון במשפט תפדה מער"ח מנ"א. ש.ז.

מתי לבקש משקה מהרבי?

עש"ק חולדות חשמ"ה

הכנסתי בקבוק מאי שנוסע בשבוע הבא לרוסיה. ואמר: "מה זה? מ'זעט אז איינער האָט אַרײַנגעשיקט דאַרף מען נאַכטאַן. אַבי אַרײַנגעשיקט אַ בוטל, צו עס איז יע נוגע צו ניט, מ'דאַרף אים ניט איבערגעבען וועגן דעם. דאָס איז שוין די השפעה פון די נייע

משפיעים, ווייזט אויס אז זיי שלאָפֿן אויך, זו האָסט עפּיס געהערט פון זיי" [= רואים שאחד הכניס, צריכים לחקות אותו? העיקר הכניסו בקבוק, בין אם זה נוגע בין אם לא. לא צריכים למסור לו זאת. זה הרי כבר ההשפעה של המשפיעים החדשים, כנראה הם גם ישנים. האם אתה שמעת משהו מהם?],

אמרתי לא, והתחיל לצחק, "ינו דאָס איז די בעסטע ראײ, זיי ווייסן אויך אז זיי שלאָפֿן [=נו, זוהי הראיה הטובה ביותר, שגם הם יודעים שהם ישנים]..."

"גיי געזונטערהייט און האָב אַ גוטן שבת."

לפרסם תמונות מפעולות בית חב"ד

נר ה' דחנוכה חשמ"ו

"מ'דאַרף אַנקלינגען אַלע שלוחים און איבערגעבען, זיכער האָט יעדערער פון זיי געהערט וואָס ס'האָט זיך נעכטין גערעדט וועגען מייסד זיין – דאָרט וואו ס'איז נאָך נישט דאָ – אַ כולל תפארת זקנים און זקנות, און צבאות ה', דאָרט וואו ס'איז שוין דאָ – זאָל מען זען פאַרשטאַרקן און פאַרברייטערן די פעולות, און אזוי אויך בנוגע די פעולות פון בית חב"ד.

מ'האָט דאָך אויך גערעדט וועגען להרבות בשמחה אין די טעג פון חנוכה, און היות אז ס'איז נאָך געבליבען עטלעכע מעת-לעת צו חנוכה –

זאָל יעדער שליח זיך משתדל זיין במקומו – און אויך במקומות אחרים – מאַכין אַ שטורעם וועגן שמחת חנוכה, און בפרט דעם מוצאי שבת קודש וועלכע איז די נאָכט פון זאת חנוכה, מסדר זיין מסיבות חנוכה ברוב פאר והדר, מזמין זיין ראשי העיר, רבני העיר עסקני העיר וכיו"ב.

זען צו מאַכין פּאָטעגראַפיעס, און ס'זאָל זיין מערקבאַר אויף די פּאָטעגראַפיע אַז דאָס איז אַרגאַנאַזירט דורך חב"ד, ליובאוויטש.

ב. ס'איז אַ מנהג ישראל אַז אויך אינדערפרי ביים דאָווענען שחרית צינדט מען אַן חנוכה ליכט – אַן אַ ברכה, איז די ערטער וואו מצד סיבות קאָן מען ניט מסדר זיין די מסיבה במוצש"ק, זאָל מען זיך משתדל זיין צו מסדר זיין דאָס זונטאָג זאת חנוכה אינדערפרי, אויך מיט אַ שטורעם, און די וואָס קענען זאָלן מסדר זיין סיי מוצש"ק סיי זונטאָג אינדערפרי.

און אויך יעמאָלט מאַכין פּאָטעגראַפיעס און ס'זאָל זיין ניכר אַז דאָס איז על-ידי חב"ד – ליובאוויטש.

און טאָן דאָס באופן מסודר.

בהמשך צו דעם וואָס ס'האָט זיך גערעדט נעכטין אַז ס'וועט זיין אַ השתתפות פון דאַנין אין אַלע דריי זאָכין – כולל תפארת זקנים וזקנות, צבאות ה', בית חב"ד – וועט מען יעדן שליח שיקן צו הונדערט דולר פאַר יעדער ענין מהני"ל, דאָס הייסט דריי הונדערט דולר, און מה טוב אַז מ'זאָל דאָס אַרויסשיקן צו זיי נאָך בימי חנוכה.

מ'זאָל אוועקזעצן מענטשין וועלכע זאָלן דאָס גלייך איבערגעבען.

אַז איך וועל צוריק קומען פון אהל, זאָל שוין זיין אַ רשימה מיט וועמען מ'האָט שוין וועגען דעם איבערגעבען."

המשך בעמוד 27